ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԱԳԻՐ

Հայ ժողովրդի մեծ կամքով, ազգային բարերար, երգիչ ու բանաստեղծ

ՇԱՒԼԷ ԱԶՆԱՒՈՒՐԻՆ հոշակոչման կեցուքեան ամիսնոյն

հարիւր, խանդավառօրէն ՍԱՐՔԵԼԷ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆ

հայրենիքը շնորհակալութիւն:

Գյումրու

քաղաքապետ՝ Վ. Ղուկասյան

ՀՀ ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶ ԳՅՈՒՄՐՈՒ ՀԱՄԱՅՆՔ

Quand j'ai commencé ce métier j'étais banni, décrié, [illegible]rs m[illegible]

Aznavour a été présenté au Pape davantage comme président d'une association humanitaire que comme artiste. A gauche SS Karékine II.

LUC CASTEL / ANGELI

NAM : Quels ont été les moments forts de ce dernier voyage en Arménie ?

Charles Aznavour : Avant de partir j'avais entendu des gens se plaindre que rien n'avait été fait, que les travaux n'avançaient pas dans la zone du tremblement de terre. Je me suis rendu compte au contraire que beaucoup de choses avaient été réalisées depuis 5 ans. Quand on se souvient du temps qui a été nécessaire pour la restauration après le tremblement de terre en Italie, on voit que les choses ont été bien plus rapides en Arménie. Et pourtant l'Italie est beaucoup plus riche que l'Arménie. Un journaliste de radio Notre-Dame est récemment venu me voir en me disant qu'à Gumri des gens se plaignaient de la lenteur des travaux. Il est vrai que le centre n'a pas été totalement reconstruit. Mais autour il y a maintenant des immeubles bien faits, dans lesquels les gens peuvent s'installer. Bien sûr on voudrait que le centre soit reconstruit tout de suite. Mais je crois que les priorités se sont faites en fonction des urgences, et c'est dans la périphérie que la situation était la plus grave. J'ai été très agréablement surpris par Gumri. À Erevan, il y a une vie, des sourires, les jeunes montent des petits commerces. Je ne vois plus ces gens mal rasés attendant le long des trottoirs avec la cigarette aux lèvres. Je ne dis pas qu'il n'y a plus de chômage, il y en a beaucoup. Mais il faut tenir compte du fait que l'Arménie est entourée de forces qui ne lui veulent pas toutes du bien… Il y a blocus, énormément de difficultés pour vendre et s'approvisionner à l'étranger.

NAM : Voilà un discours qui ne va pas déplaire au pouvoir en place.

C.A. : Je ne suis pas l'homme du président, mais je suis légitimiste et je n'ai pas à lui taper dessus. Il a été choisi par les voix populaires et je n'ai pas à m'immiscer dans ce processus. Il a pas mal privatisé. Des gens s'en plaignent. Mais pour prendre l'exemple du cognac, aujourd'hui appelé Brandy, quand il était aux mains des Arméniens, peu de bouteilles étaient vendues à l'exportation. Aujourd'hui il y a 6 millions de bouteilles qui sont produites chaque année. Elles se vendent dans 21 pays. Et ça ne fait que commencer. Même chose pour la bière qui est exploitée par une société française. Faut-il vraiment s'en plaindre ? Regardez en France le nombre de sociétés qui sont aux mains d'étrangers. Ce qui est important pour le pays, c'est que ses productions soient entre les mains des personnes les mieux à même de les faire fructifier. Il ne faut pas critiquer l'Arménie sous prétexte qu'on est d'un parti différent, qu'on aime ou qu'on n'aime pas le président. Les gens de la diaspora n'ont rien à voir avec le problème du petit peuple arménien.

NAM : Mais quels ont été les grands moments forts ?

C.A. : Tout a été fort. La commémoration, l'arrivée du Pape, les années d'indépendance, la cathédrale. Tout cela a été très fort. Pour un petit pays avec une population minimale, on peut être très fier de tout ce qui s'est passé.

NAM : Comment s'est décidée votre interprétation de l'Ave Maria au mémorial du Génocide devant le Pape ?

C.A. : Ça s'est décidé au dernier moment. J'ai eu une audience avec le Pape, qui ne savait pas qui j'étais. Tous ses cardinaux étaient au courant sauf lui. Il a voulu savoir, on lui a expliqué. Et il a semblé très intéressé. Alors ils m'ont demandé de faire quelque chose, et j'ai pensé que dans ces lieux, il valait mieux chanter *l'Ave Maria* que « *Ils sont tombés* ». Parce qu'à Dzidzernagapert c'est déjà « Ils sont tombés ».

NAM : Que vous êtes-vous dit avec le Pape ?

C.A. : Vous savez, on a fait connaissance. Je l'ai tout d'abord remercié d'être là, ensuite de ne pas avoir ignoré le génocide. Je sais que le Vatican nous a transmis des dossiers sur cette période et je l'en ai remercié. Il a passé très vite là-dessus. Il s'est ensuite intéressé à moi, m'a posé des questions sur mon travail, puis sur mon action. On m'a présenté à lui surtout comme quelqu'un qui œuvre sur le plan humanitaire pour l'Arménie. Il m'a davantage interrogé sur cet aspect-là de mes activités que sur mon côté chanteur, acteur, ou auteur compositeur. J'aurais pu parler italien ou anglais avec lui, mais la décision avait été prise de parler français. Il m'a donné l'impression d'être très diminué physiquement, mais absolument pas intellectuellement. C'est un monsieur qui a l'esprit très clair.

NAM : Il donne l'impression de souffrir le calvaire.

C.A. : Oui, il souffre. Mais j'ai remarqué que pendant que je chantais il avait enlevé ses mains de la souffrance. Il s'est montré très ouvert à ce que j'ai chanté, et je me suis rendu compte que j'avais bien fait de choisir l'*Ave Maria*.

NAM : Il a apprécié ?

C.A. : Je crois qu'il a apprécié.

NAM : Est-ce que, selon vous, cette visite va accélérer les événements sur la reconnaissance du génocide.

C.A. : Ça ne va pas décoincer les choses partout. Mais si on avait 40 % de chances dans certains pays, je crois qu'on a gagné avec cette visite 20 à 25 % de chances en plus.

Les habitants de Gumri sont venus par milliers lors de l'inauguration de la statue qui rend hommage à l'action du chanteur bienfaiteur.

LUC CASTEL / ANGELI

Je préconise à tous ces gens qui ont rêvé depuis 85 ans à Arm

NAM : Vous intéressez-vous aux artistes arméniens ?

C.A. : Avant non. Mais là oui. Il y a des talents. J'en ai vu par exemple dans la boîte de jazz. Le jazz arménien est en fait un jazz ethnique, qui a une couleur différente, quelque chose de très particulier et de très agréable. Les gens viennent avec leurs instruments et font un bœuf, même des musiciens classiques. Il y en a un qui est venu le soir où j'y étais et avec un autre violoniste, ils ont joué sur le même instrument. Il se passe des choses intéressantes. En fait l'Arménie d'aujourd'hui c'est un peu comme la France d'après guerre. Il y a un souffle particulier. Alors il faut les aider ces gens-là. Si le souffle n'a pas un débouché, il va finir par se fatiguer. Les Arméniens doivent engager des Arméniens pour leurs spectacles, et les payer. C'est une erreur de ne pas le faire. Ces gens font leur métier, il faut les encourager. J'ai vu par exemple une troupe d'enfants qui a chanté en français, en anglais et en Arménien. C'était formidable, mais vraiment fantastique. Je n'aurais pas honte de les voir ici. Il y des chanteuses, des musiciens. Quand j'entends Djivan Gasparian avec son Doudouk, c'est une merveille. Les Américains l'ont engagé pour des films, pourquoi ne l'engagerions-nous pas ? On fera sûrement une grande émission de télévision en Arménie. Avec Lévon, on est en train de discuter de ça. Il y aura un mélange d'artistes français, anglais, américains, et arméniens. On veut faire un grand show. J'ai proposé au président qu'on ait un ministre chargé spécialement de la promotion du pays sur la scène internationale. Et je pense qu'on va en avoir un. La culture est une chose, sa promotion en est une autre. On a par exemple à Paris un ambassadeur qui est très bien. On a eu hier à l'anniversaire de l'indépendance au moins 25 % de plus de gens que l'année dernière. Je le sais parce que j'ai mal au bras !

NAM : Pouvez-vous me parler de l'incident qui a amené la mort d'une personne au Paplavok, la boîte de Jazz où vous étiez avec le président Kotcharian ?

C.A. : Est-ce que ce n'est pas une manipulation politique ? Je le demande. Ce n'est pas une affirmation. Nous avons entendu trois manières d'exposer la chose et le minutage n'est pas le même. On dit que cette personne a voulu me parler. Mais tous ceux qui ont voulu me parler en Arménie ont pu le faire. Et là où l'on était, il y avait environ 150 personnes, je l'aurais vu. On dit que comme il n'a pas réussi à me parler, il a insulté le président. On n'était pas seuls autour de la table. Il y avait des artistes, un prêtre catholique de Boston, un journaliste photographe français, et personne n'a rien remarqué. Certains disent que ça s'est passé pendant qu'on était là, d'autres 10 minutes après notre départ, d'autres une heure après notre départ. Si on s'est servi de ça pour discréditer un gouvernement, je trouve ça pas joli. On n'est même pas en période d'élection. Mais si c'est une histoire vraie…

La statue d'Aznavour à Gumri

LUC CASTEL / ANGELI

NAM : Ce qui est possible.

C.A. : Je ne sais pas si c'est vrai ou pas vrai. Je sais simplement que nous n'avons rien entendu, ni pendant ni après, ni le lendemain. Ce monsieur était donc paraît-il un personnage politique de l'opposition. Je me demande s'il n'y a pas eu manipulation. Et si c'est le cas, c'est très laid.

NAM : Et s'il n'y a pas manipulation et que c'est vrai, c'est laid aussi, non ?

C.A. : Mais bien sûr ! C'est évident. Le président a immédiatement ordonné une enquête pour savoir ce qu'il en était.

NAM : Vous êtes aujourd'hui en bonne relation avec Kotcharian, mais en est-il de même avec l'ancien président ?

C.A. : Oui, toujours. Lévon Ter Petrossian est un intellectuel. Est-ce qu'il faut un intellectuel à la tête du pays ? Je n'en sais rien. Ce qui a été fait par un président qui est pas intellectuel est plus important et plus rapide que ce qui a été fait par l'autre. qu'il y ait des tas de gens qui s'en m plein les poches, je dirais que je ne suis même de juger, surtout en ce mom tant que…Francais. On n'entend plus ça, partout. Et même en Angleterre où la corruption n'existait pas. Alors peut-être que parce qu'ils ont été privés, ils ont les poches plus profondes ? Pour tester la crédibilité d'un homme politique il y a un bon moyen : savoir s'il descend dans la rue. J'ai demandé si Kotcharian y allait. On m'a dit que souvent il va dans la rue, dans un café, prend un verre etc. Il est important qu'un président voie vivre les gens. Je n'ai pas su s'il allait se promener dans les villages. Mais je le demanderai. La popularité d'un dirigeant politique se mesure dans la rue. Quand on voit Chirac ou Jospin se promener, on sent que le public aime l'un ou l'autre. Et même ceux qui ne sont pas d'accord font preuve de respect. Je voudrais savoir s'il en est de même en Arménie. Je voudrais aussi ajouter qu'à chaque fois que j'ai demandé quelque chose au président, par exemple pour Pernod-Ricard ou pour d'autres, parce que la bureaucratie bloquait les choses, ça a toujours été oui, et ça a toujours été fait dans les 48 heures. Je ne juge le personnage que par ses actions, et également celles auxquelles j'ai été confronté. Jusqu'ici, je n'ai pas à me plaindre. En ce qui concerne les étrangers et surtout les Français avec lesquels j'ai pu parler sur place, ils sont plutôt positifs. J'ai entendu dire par exemple une chose charmante et amusante, et il faut dire ces choses-là : le consul de France, qui a paraît-il beaucoup de rhumatismes, et a très mal, a décidé de s'acheter une maison en Arménie et d'y venir pendant sa retraite parce là-bas il n'a plus mal. Rhumatisants, et je le suis moi même, allez tous acheter des appartements en Arménie ! C'est vrai que le pays est excellent pour ça et les gens qui y sont ne souffrent quasiment plus ou pour ainsi dire, pas. Je préconise à tous ces gens qui ont rêvé d'Arménie depuis 85 ans, d'aller se faire un petit coin de vacances en Arménie. Il y a quantité de choses à vendre, et pas seulement à Erevan. Il y a des tas d'autres villes, et puis la campagne est tellement belle, et des lacs aussi.

NAM : Vous avez eu l'occasion de visiter le pays ?

C.A. : Oui, je l'ai visité. Je suis allé à Gumri, à Vanadzor, au Lac Sevan etc… Oui, j'ai vu le pays. Rapidement, mais je l'ai vu.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՕՏ ՀԱՆՐԱԳԻՏԱՐԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՕՏ ՀԱՆՐԱԳԻՏԱՐԱՆԻ
ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Հ.Մ. ԱՅՎԱԶՅԱՆ (գլխավոր խմբագիր-տնօրեն), Գ.Վ. ԱԼԵՔՍԱՆՅԱՆ (պատասխանատու քարտուղար), Վ.Ա. ԱՍՏՎԱԾԱՏՐՅԱՆ, Հ.Ա. ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ, Ն.Հ. ԱՌԱՔԵԼՅԱՆ, Հ.Մ. ԲԱՐԹԻԿՅԱՆ, Վ.Բ. ԲԱՐԽՈՒԴԱՐՅԱՆ, Հ.Ա. ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ, Հ.Մ. ԽԱԶԱՏՐՅԱՆ (գլխավոր խմբագրի տեղակալ), Գ.Ե. ԿԻՐԱԿՈՍՅԱՆ, Բ.Հ. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ, Հ. Վ. ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ, Գ.Բ. ՋԱՀՈՒԿՅԱՆ, Ռ.Տ. ՋՐԲԱՇՅԱՆ, Ա.Հ. ՍԱՐԳՍՅԱՆ (գլխավոր խմբագրի տեղակալ), ՅՈՒ.Լ. ՍԱՐԳՍՅԱՆ, Ս.Ն. ՍԱՐԻՆՅԱՆ, Լ.Հ. ՎԱԼԵՍՅԱՆ, Ա.Ա. ՔԱԼԱՆԹԱՐՅԱՆ

ՆՈՐ ԴԱՐ – ՖՈՒՏՈՒՐԻԶՄ

4

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱԳԻՏԱՐԱՆ.
ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ
ԵՐԵՎԱՆ 2003

Ս. Գ. Պետրոսյան. «Վերածնունդ», գիպս (1990, հեղինակի սեփականություն, Գյումրի)

Ս.Բ. Պետրոսյան. «Արագիլներ» (1992, մասնավոր հավաքածու, Բեյրութ)

Ս.Գ. Պետրոսյան. Շառլ Ազնավուրի հուշարձանը (2001, բրոնզ, գրանիտ, ճարտ.՝ Ա. Թարխանյան) Գյումրու Շ. Ազնավուրի անվան հրապարակում

րի կատարելագործման, մետաղների ջերմային մշակման հարցերին:

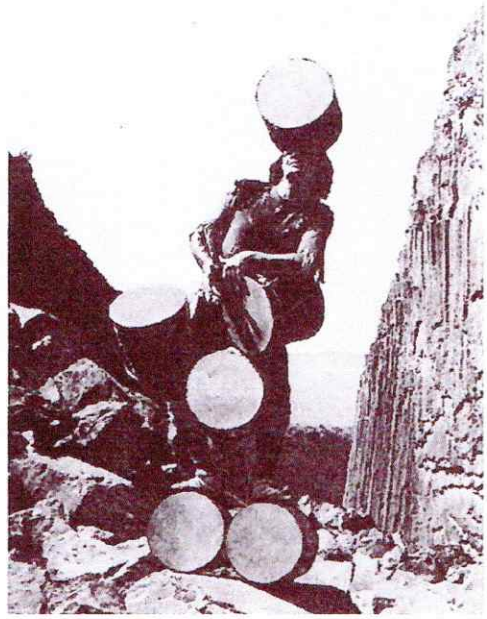
Երկ. Մետաղագիտությունը և պողպատի ու թուջի ջերմային մշակման հիմունքները, Ե., 1951:

ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ Ռոզա (Քնարիկ) Արսենի (ծ. 21.9.1924, Լենինական), բանաստեղծուհի, արձակագիր: Պ-ի «Ծիածան» (1955), «Սրտի ճամփա» (1958), «Սիրո տավիղ» (1962), «Ֆրագմենտ իմ Զվարթնոցից» (1978) ժող-ներն ընդգրկում են հայրենասիրության, հայրենի բնության ու սիրո թեմայով բանաստեղծություններ: 1959-ին լույս է տեսել Պ-ի «Տարբեր ճակատագրեր» պատմվածքների ժող-ը, 1968-ին՝ հետպատերազմյան շրջանի գյուղը պատկերող «Ծաղկալանջ» վեպը: «Ճերմակ թռչուններ» (1974) ժող-ի վիպակների ու պատմվածքների հիմն. թեման հայրեն. մեծ պատերազմն է, «Փոքրիկ բարի կախարդուհին» (1976) վիպակում շոշափվում են ընտանիքի ու բարոյականության հարցեր, «Աշխարհի լույսն ու մութը» (1982, 1985) վեպում 1920–40-ական թթ. հաս-քաղ. իրադարձություններն են:

ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ Սամվել (Բարդուղի (ծ. 10. 10. 1941, Երևան), նկարիչ, մանկավարժ: Բ.Ղ. *Պետրոսյանի* որդին, Ա.Բ. *Պետրոսյանի* եղբայրը, Ծ.Ս. *Պետրոսյանի* հայրը: Ավարտել է ԵԳՈՒ (1960, դասախոս՝ 1970-ից, տնօրեն՝ 1991-ից), ԵԳԹԻ (1966): 1987–91-ին՝ ՀՆՄ քարտուղար: Պ-ի բնանկարներին, դիմանկարներին, նատյուրմորտներին, կրոն., պատմ. թեմաներով մոնումենտալ հորինվածքներին հատկանշական է վավերականությունը: Ավետարան. և աշխարհիկ թեմաներով նկարաշարեր է ստեղծել Դետրոյտի Ս. Սարգիս (1977, 15 պատկեր) և Արաբ. Միացյալ Էմիրությունների Շարժա ք-ի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ (1998, 11 պատկեր) եկեղեցիների համար: 1965-ից մասնակցում է հանրապետ. և միջազգ. ցուցահանդեսների, անհատ.՝ Երևանում (1965), Բեյրութում (1992), Նյու Յորքում (1994):

ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ Սամվել Գարեգինի (ծ. 12.10.1951, Լենինական), քանդակագործ: Ավարտել է ԵԳԹԻ (1976): Ստեղծագործում է հաստոցային, մոնումենտալ և մոնումենտալ-դեկորատիվ քանդակագործության ասպարեզներում: Կերտել է հոգեբ. խորությամբ և ընդհանրացումներով բնորոշվող դիմաքանդակներ («Անահիտ», մարմար, 1976, «Պարույր Սևակ», գրանիտ, 1986, «Մեր Մկրտչյան», հուշատախտակ, բրոնզ, գրանիտ, 1994), ճարտ-յան և քանդակագործության համադրմամբ՝ Մ. Նալբանդյանի կիսանդրին (բրոնզ, գրանիտ) Գյումրու № 11 դպրոցի առջև, ներսում՝ «Դպրություն» և «Հոգևոր մշակույթի մուսաներ» խորաքանդակները (տուֆ, 1992): Պ. ստեղծել է պատմ. կերպարների քանդակաշար (այդ թվում՝ «Մովսես Խորենացի» և «Մեսրոպ Մաշտոց» բարձրաքանդակները, մարմար, 1994, Գյումրու Մ. Նալբանդյանի անվ. մանկավարժ. ինստ.), հուշարձաններ՝ «Ավետաբեր» (պղինձ, գրանիտ, Գյումրու Երիտասարդության այգի, 1981), «Ամենափրկիչ» խաչարձան (տուֆ, 1993, Շուշի), «Խրիմյան Հայրիկ» (բրոնզ, 2001), «Շառլ Ազնավուր» (բրոնզ, գրանիտ, 2001, երկուսն էլ՝ Գյումրի), «Վերածնունդ»՝ երկրաշարժից զոհված երեխաների հիշատակին (գիպս, 1990, կանգնեցվելու է Գյումրիում): Պ-ի կերպարներն աչքի են ընկնում ազգ. և արդիական ձևամտածողության յուրակերպ համադրումով: ՀԼԿԵՄ մրց. (1985):

ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ Սոս (Իոսիֆ) Հրաչիկի (ծ. 5.10.1948, Թբիլիսի), կրկեսի արտիստ:

Ս. Պետրոսյանը ելույթի պահին

Արվեստագիտ. թեկնածու (1993): Ավարտել է Մոսկվայի կրկես. և էստրադ. արվ-ի ուսումնարանը (1970), թատերարվ-ի ինստ-ը (1978): 1970-ից՝ Հայաստանի կրկես. կոլեկտիվի արտիստ (1985-ից՝ գլխ. ռեժիսոր, 1997-ից՝ նաև գեղ. ղեկավար, 2003-ից, միաժամանակ՝ տնօրեն): 1972–90-ին՝ Երևանի Լ. Ենգիբարյանի անվ. մանկ. կրկես-ստուդիայի, 1997-ից՝ Երևանի պետ. կրկեսին կից ստուդիա-դպրոցի հիմնադիրն ու ղեկավարը: 1983-ից դասավանդում է ԵԳԹԻ-ում (ստեղծել է կրկեսի և էստրադ. արտիստների հատուկ դասընթաց): Կրկեսային մի շարք համարների և թեմատիկ ներկայացումների հեղինակ է: Հանդիսանք. ներկայացումների ռեժիսորների և էստրադ. արվ-ի համամիութ. 1-ին մրցույթի 1-ին մրց. (1991, Մոսկվա), «Հայկական ժող. խաղեր» համարի համար (որդու՝ Սոս Պետրոսյան-կրտսերի կատարմամբ)՝ միջազգ. մրցույթի դափնեկիր (1991, Փարիզ) և 1-ին մրց. (1996, Մոնտե Կառլո):

ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ Սուրեն Գրիգորի [15.2. 1916, գ. Ռև (ԼՂՀ Ասկերանի շրջան) – 25.11.1996, Երևան], Խորհրդ. Միության հերոս (24.4. 1944), միլիցիայի փոխգնդա-

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐԵԿԱՆԻ ՀԱՄԱՏԵՂ

Արվեստի, գրականության, Հարտարապետության
եվ ժուռնալիստիկայի բնագավառում Հայաստանի
Լենինյան Կոմերիտմիության մրցանակը շնորհեց

Քանդակագործ

ԱՄՊԵԼ ԳԱՐԵԳինի ՊԵՏՐՈՍՅԱՆին

,,Քանդակագործական կոմպոզիցիաներ և ժամանակակից
երիտասարդներին պիոներներ,, շարքի համար.

ՀԼԿԵՄ ԿԵՆՏՐԿՈՄԻ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ՝ Գ. ՀԱՍՐԱԹՅԱՆ

ՀԼԿԵՄ ԿԵՆՏԿՈՄ
1983 Թ.

ЦЕНТРАЛЬНЫЙ КОМИТЕТ ЛКСМА

в области искусства, литературы, архитектуры и журналистики присудил премию Ленинского комсомола Армении

Скульптору

Петросяну Самвелу Гарегиновичу

за цикл работ "Скульптурные композиции и портреты современных молодых людей".

СЕКРЕТАРЬ ЦК ЛКСМ АРМЕНИИ Г.АКОПЯН

ЦК ЛКСМА
1985 г.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՆՈՐՀԱԳԻՐ

ԱՄՄՊԵԼ ԳԱՐԵԳԻՆԻ

ՊԵՏՐՈՍՅԱՆԻՆ

Հայաստանի Հանրապետության
Նախագահի

"23" մայիսի 20 14 թ.

ՆՀ-126-Ա հրամանագրով

շնորհվել է

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՍՏԱԿԱՎՈՐ ՆԿԱՐՉԻ
ՊԱՏՎԱՎՈՐ ԿՈՉՈՒՄ

Հայաստանի Հանրապետության
Նախագահի աշխատակազմի
ղեկավար

Սամվել Գարեգինի Պետրոսյան

Կյանքի և ստեղծագործական տարեթվեր

Սամվել Գարեգինի Պետրոսյանը ծնվել է 1951թ. հոկտեմբերի 12-ին Լենինականում:

1969թ. ավարտել է Մ. Մաշտոցի անվան թիվ 29 միջնակարգ դպրոցը:

1970-1976թթ. սովորել է Երևանի պետական գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտի քանդակագործության բաժնում:

1972թ. դեռևս ուսանող, մասնակցել է ՀԽՍՀ մշակույթի նախարարության անցկացրած «Անանիա Շիրակացի» հուշարձանի մրցույթին և շահել է 2-րդ մրցանակ:

1974թ. «Ավ. Իսահակյանի» հուշարձանի մրցույթում շահել է 3-րդ մրցանակ:

1981թ. ընտրվել է ՍՍՀՄ նկարիչների միության անդամ:

1981թ. Գյումրու Երիտասարդական այգում տեղադրվել է «Ավետաբեր» հուշարձան-կոթողը՝ նվիրված ՀԼԿԵՄ 60-ամյակին:

1985թ. «Քանդակագործական կոմպոզիցիաներ և երիտասարդների դիմաքանդակներ» շարքի համար արժանացել է ՀԼԿԵՄ Կենտկոմի դափնեկրի կոչման:

1990-1995թթ. ընտրվել է Գյումրու Մոսկովյան շրջխորհրդի պատգամավոր:

1992թ. Գյումրու Մ. Նալբանդյանի անվան դպրոցի ճեմասրահում բացվել են «Դպրություն» և «Հոգևոր մշակույթի մուսաներ» խորաքանդակները:

1993թ. Գյումրու Մ. Նալբանդյանի անվան դպրոցի բակում բացվել է Մ. Նալբանդյանի բրոնզաձույլ կիսանդրին:

1993թ. Գյումրիում բացվել է «Ամենափրկիչ» խաչարձանը՝ նվիրված Շուշիում զոհված ազատամարտիկների հիշատակին:

1994թ. Գյումրիում, իր ապրած տան պատին, բացվել է դերասան Միհեր Մկրտչյանի հուշատախտակը:

1995թ. Գյումրու Մ. Նալբանդյանի անվան պետական մանկավարժական ինստիտուտի դահլիճում բացվել են «Մեսրոպ Մաշտոց» և «Մովսես Խորենացի» բարձրաքանդակները:

1997թ.-ից Գյումրու մտավորականների միության վարչության անդամ:

2001թ. Գյումրու Շառլ Ազնավուրի անվան հրապարակում բացվել է «Շառլ Ազնավուր» արձան-համալիրը:

2003թ. «Հայկական համառոտ հանրագիտարանի» 4-րդ հատորում տպագրվել է հոդված Ս. Պետրոսյանի մասին (էջ 208):

2004թ. Գյումրու Մ. Նալբանդյանի անվան պետական մանկավարժական

ինստիտուտի ճեմասրահում տեղադրվել է Մ. Նալբանդյանի կիսանդրին:

2005թ. Գյումրու Արդարադատության պալատում բացվել է Մխիթար Գոշի հուշարձանը:

2005թ. Գյումրու Մ. Նալբանդյանի անվան պետական մանկավարժական ինստիտուտի հարավային ճակատին բացվել է «Գիրն հայոց» բազմաֆիգուր կոմպոզիցիոն ստեղծագործությունը՝ նվիրված գրերի գյուտի 1600-ամյակին:

2006թ. Գյումրու կենտրոնական այգում բացվել է կոմպոզիտոր Նիկողայոս Տիգրանյանի կիսանդրին:

2007թ. Էջմիածնում, Մայր Աթոռում, իր անվան թանգարանի դիմաց բացվել է կաթողիկոս Խրիմյան Հայրիկի հուշարձանը:

2009թ. Գյումրու Ա. Շիրակացու փողոցում բացվել է Անանիա Շիրակացու հուշարձանը:

2010թ. Երևանի Դ. Դեմիրճյանի թիվ 17 շենքի պատին բացվել է պատմաբան, ակադեմիկոս Գալուստ Գալոյանի հուշատախտակը:

2013թ. Գյումրու «Գոհար» երաժշտանոցի դիմաց բացվել է Կոմիտասի հուշարձանը:

2013թ. Գյումրու Ա. Պ. Չեխովի անվան գրադարանում բացվել է Ա. Պ. Չեխովի կիսանդրին:

2014թ. Շնորհվել է ՀՀ վաստակավոր նկարչի պատվավոր կոչում:

2015թ. Մարալիկ քաղաքի կենտրոնական հրապարակում բացվել է Սողոմոն Թեհլերյանի հուշարձանը՝ նվիրված Հայոց Մեծ եղեռնի 100-ամյակին:

2017թ. ՌԴ Իրկուտսկ քաղաքում բացվեց սուրբ Սոֆրոնիյ եպիսկոպոսի հարթաքանդակը:

2018թ. Գյումրիում իր անունը կրող փողոցում բացվեց Վահան Չերազի հուշարձանը:

2022թ. Տեղադրվել է «Խաչված Քրիստոսը» խաչքարը:

Ս. Պետրոսյանը մասնակցել է հանրապետական, համամիութենական, միջազգային ցուցահանդեսների, մրցույթների և արժանացել մրցանակների, դիպլոմների, ատվոգրերի: Նրա աշխատանքները ցուցադրվել են Ֆրանսիայում, Գերմանիայում, ԱՄՆ-ում, Հոլանդիայում, Վրաստանում, Ռուսաստանում, Լատվիայում և Էստոնիայում:

Ս. Պետրոսյանի աշխատանքները գտնվում են ՀԱՊ-ում և նրա մասնաճյուղերում, Արևելքի ժողովուրդների արվեստի թանգարանում, Մոսկվայի Տրետյակովյան պատկերասրահում, ՍՍՀՄ և ՀԽՍՀ մշակույթի նախարարությունների ֆոնդերում, ՍՍՀՄ և ՀԽՍՀ նկարիչների միության և Գեղարվեստի ֆոնդերում, արտասահմանյան երկրների արվեստի թանգարաններում:

Ամուսնացած է, ունի երկու զավակ:

ԿԱՌՈՒՑՎԱԾ ԳՈՐԾԵՐ

«Ավետաբեր» հուշարձան-կոթող	բրոնզ, գրանիտ, բարձր. 6.20: Տեղադրված է 1981թ. Լենինականի Երիտասարդական այգում՝ նվիրված ՀԼԿԵՄ 60-ամյակին:
«Միքայել Նալբանդյան» կիսանդրի	բրոնզ, գրանիտ, բարձր. 3.20: Տեղադրված է 1992թ. Գյումրու Մ. Նալբանդյանի անվ. թիվ 11 դպրոցի առջև:
«Հոգևոր մշակույթի մուսաներ» և «Դպրություն» խորաքանդակներ	կարմիր տուֆ, բարձր. 1400x300: Տեղադրված է 1992թ. Գյումրու Մ.Նալբանդյանի անվ. թիվ 11 դպրոցի ճեմասրահում:
«Ամենափրկիչ» խաչարձան	կարմիր տուֆ, բարձր. 500x250: Տեղադրված է 1993թ. Գյումրիում՝ նվիրված Շուշիու զոհված ազատամարտիկների հիշատակին:
«Միեր Մկրտչյան» հուշատախտակ	բրոնզ, գրանիտ, 85x55: Տեղադրված է 1994թ.Գյումրու իր ապրած շենքի պատին:
«Մեսրոպ Մաշտոց» և «Մովսես Խորենացի» բարձրաքանդակներ	մարմար, բարձր.300: Տեղադրված է 1994թ.Գյումրու Մ. Նալբանդյանի անվան մանկավարժական ինստիտուտի նիստերի դահլիճում:
«Շառլ Ազնավուր» արձան-համալիր	բրոնզ, գրանիտ, տուֆ, բարձր. 7.50: Տեղադրված է 2001թ. Գյումրու Շառլ Ազնավուրի անվան հրապարակում:
«Խրիմյան Հայրիկ» հուշարձան	բրոնզ, գրանիտ, բարձր. 220: Տեղադրված է 2007թ. Էջմիածնում, Խրիմյան Հայրիկի անվան թանգարանի դիմաց:
«Միքայել Նալբանդյան» կիսանդրի	մարմար, գրանիտ, բարձր. 3.20: Տեղադրված է 2004թ. Մ. Նալբանդյանի անվան պետական մանկավարժական ինստիտուտի ճեմասրահում:
«Մխիթար Գոշ» հուշարձան	մարմար, գրանիտ, բարձր. 2.80: Տեղադրված է 2005թ. Գյումրու Արդարադատության պալատում:
«Գիրն հայոց» բազմաֆիգուր կոմպոզիցիոն ստեղծագործություն	ֆերզիտ, 1000x700: 2005թ. Մ. Նալբանդյանի անվան պետական մանկավարժական ինստիտուտի ճակատ: Նվիրված է գրերի գյուտի 1600-ամյակին:
«Նիկողայոս Տիգրանյան»կիսանդրի	բրոնզ, ֆերզիտ, բարձր. 2.80: Տեղադրված է 2006թ. Գյումրու կենտրոնական այգում:
«Թևավոր խաչ» խաչքար	կարմիր տուֆ, բարձր. 250x80: Տեղադրված է 2006թ. Արարատում:
Խաչքար	կարմիր տուֆ, բարձր. 220x70: Տեղադրված է 2006թ. Ջավախքում:
«Անանիա Շիրակացի» հուշարձան	բազալտ, բարձր. 8.50: Տեղադրված է 2009թ. Գյումրու Ա. Շիրակացի փողոցում:
«Գալուստ Գալոյան» հուշատախտակ	գրանիտ, 90x55: Տեղադրված է 2010թ. Երևանի իր

	ապրած շենքի պատին /Դ. Դեմիրճյանի թիվ 17 /:
«Եղիցի լույս» խաչքար	գրանիտ, բարձր. 320x90: Տեղադրված է 2010թ. Գյումրիում:
«Կոմիտաս» հուշարձան	բրոնզ, գրանիտ, բարձր. 3.00: Տեղադրված է 2013թ. Գյումրու «Գոհար» երաժշտանոցի դիմաց:
«Ա. Պ. Չեխով» կիսանդրի	մարմար, բարձր. 70: Տեղադրված է 2013թ. Գյումրու Ա. Պ. Չեխովի անվան գրադարանում:
«Եպիսկոպոս Սուրբ Սոֆրոնիյ» բարձրաքանդակ	պղինձ, 75x55: Տեղադրված է 2017թ. ՌԴ Իրկուտսկ քաղաքում:
«Վահան Չերազ» հուշարձան	բրոնզ, բազալտ, բարձր. 3.50: Տեղադրված է 2018թ. Գյումրիում իր անունը կրող փողոցում:
«Խաչված Քրիստոսը» խաչքար	կարմիր տուֆ, բարձր. 4.00x100: Տեղադրված է 2022թ. Գյումրիում:

ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՑԱՆԿ

«Անանիա Շիրակացի» հուշարձանի նախագիծ	1972թ. /ՀՀՍՀ Կուլտուրայի մինիստրության անցկացրած «Անանիա Շիրակացի» մրցույթում 2-րդ մրցանակ/, 60x30x25
«Ավետիք Իսահակյան» հուշարձանի նախագիծ	1974թ./ՀՀՍՀ Կուլտուրայի մինիստրության անցկացրած «Ավետիք Իսահակյան» մրցույթում 3-րդ մրցանակ/, 80x35x25
Ժորայի դիմաքանդակը	1978թ., բրոնզ /ՀՊՊ-ի Չարենցավանի մասնաճյուղ/
Ջիվանի	1978թ., մարմար /Գեղարվեստի ֆոնդ/, 80x30x40
«Հաղթանակ» դիմաքանդակ	1979թ. բրոնզ /Էստոնիայի Պետական պատկերասրահ/, 25x12x10
Վարոս Պետրոսյանի կիսանդրին	1980թ. սև տուֆ /ՀՊՊ/, 65x50x30
«Երիտասարդություն» դիմաքանդակ	1980թ. կարմիր տուֆ /ՀՊՊ-ի Լենինականի մասնաճյուղ
Խաղաղությունը ժողովրդի ձեռքերում	1979թ. մարմար /Կրասնոդարի թանգարան/ 53x43x15
Տոն	1980թ. բրոնզ /ՍՍՀՄ Նկարիչների միության ֆոնդ/, 80x30x60
Երեք գեղուհիներ	1981թ., գիպս, 50x25x25
Հավերժ կարդացողը	1981թ., մարմար, 15x15x40
Առավոտ	1982թ. մարմար, 90x40x30
Գիշեր	1982թ., մարմար, 80x30x40
Շերամ	1982թ., գիպս, 75x30x40
Պտղաբերություն	1983թ., բրոնզ, 45x20x35
Խաղաղություն	1983թ., պղինձ, 45x5x45
Գրիգոր Նարեկացի	1984թ., բրոնզ, 90x30x25
Կոմիտաս	1984թ., բրոնզ, 40x15x12
Դավիթ Անհաղթ	1985թ., բրոնզ 40x17x14
Տրդատ Ճարտարապետ	1986թ., բրոնզ, 70x30x25
Հրաչյա Ներսիսյան	1986թ. մարմար, 107x40x30
Վահրամ Փափազյան	1986թ., գրանիտ, 41x20x15
Պետրոս Ադամյան	1986թ., բրոնզ, 41x19x16
Պարույր Սևակ	1987թ., գրանիտ, 35x50x25
Վահան Տերյան	1987թ., մարմար, 40x20x20
Եղիշե Չարենց	1987թ., մարմար, 25x12x10
Տիգրան Մեծ	1987թ., բրոնզ, 110x40x25
Ծովինար	1989թ., բրոնզ, 50x20x15
Սասունցի Դավիթ	1990թ., բրոնզ, 35x17x40
Առյուծաձև Միհեր	1990թ., բրոնզ, 40x42x20
«Վերածնունդ» խմբաքանդակ	1991թ. /Երկրաշարժին զոհված երեխաների հիշատակին նվիրված հանրապետական մրցույթ, 1-ին մրցանակ/ 160x40x30
Արամ Խաչատրյան	1993թ., բրոնզ, 41x20x15
Առնո Բաբաջանյան	1994թ., բրոնզ, 25x13x17
Ադամ և Եվա	1995թ., փայտ, 35x25x13

Եվայի ծնունդը	1996թ., բրոնզ, 40x30x19
Դրախտից վտարումը	1997թ., մարմար, 27x13x15
Հովհաննես Այվազովսկի	1998թ., մարմար, 30x17x19
Վիլյամ Սարոյան	1999թ., մարմար, 35x40x25
Հովհաննես Շիրազ	2000թ., բազալտ, 40x30x26
Միսաք Մեծարենց	2001թ., մարմար, 30x20x15
Պետրոս Դուրյան	2002թ., բրոնզ, 30x20x15
Րաֆֆի	2003թ., բրոնզ, 40x20x20
Սայաթ-Նովա	2003թ., մարմար, 35x25x19
Պիետա	2004թ., փայտ, 50x30x30
Գրիգոր Լուսավորիչ	2005թ., գիպս, 35x17x20
Վազգեն Առաջին	2006թ., գիպս, 30x15x18
Լողացող կինը	2007թ., մարմար, 40x17x22
Համբույր	2008թ., մարմար, 25x28x13
Անուրջ	2009թ., գիպս, 20x62x17
Քնած կինը	2010թ., գիպս, 17x57x19
Հիսուս Քրիստոս	2011թ., գիպս, 60x40x30
Շամիրամը Արա Գեղեցիկի դիակի մոտ	2012թ., գիպս, 46x57x22
Մխիթար Հերացի	2012թ., գիպս, 40x20x15
Դեպի Գողգոթա	2013թ., բրոնզ, 40x55x15
Մանուել Ճարտարապետ	2014թ., գիպս, 60x25x25
Կիլիկիայի կանչը	2014թ., գիպս, 30x17x15
Մոմիկ Ճարտարապետ	2015թ., գիպս, 30x15x17
Թորոս Ռոսլին	2015թ., գիպս, 40x20x25
Սերգեյ Մերկուրով	2016թ., գիպս, 40x20x20
Թորոս Թորոմանյան	2017թ., գիպս, 35x15x25
Վարդան Աճեմյան	2017թ., գիպս, 40x40x20
Արթուր Թարխանյան	2018թ., գիպս, 70x20x25
Անահիտի կիսանդրին	2019թ., գիպս, 70x40x20
Նարեկի կիսանդրին	2019թ., գիպս, 60x40x25
Նոյ Նահապետ	2020թ., գիպս, 60x40x25
Յուրի Վարդանյան	2020թ., գիպս, 42x20x15
Արթուր Ալեքսանյան	2020թ., գիպս, 38x26x20
Լուսինե Զաքարյան	2021թ., գիպս, 36x10x12
Գոհար Գասպարյան	2021թ., գիպս, 38x26x20
Փոքր Միեր	2021թ., գիպս, 45x45x15
Համլետ	2022թ., գիպս, 40x18x15
Կլեոպատրա	2023թ., բրոնզ, 40x18x8
Դիոգենես	2023թ., բրոնզ, 33x17x12
Տորք Անզղ	2024թ., բրոնզ, 40x23x15
Հյուրասիրություն	2024թ., բրոնզ, 36x15x17
Չառլի Չապլին	2025թ., գիպս, 34x15x12
Հուսահատություն	2026թ., բրոնզ, 45x45x15
Միտք	2026թ., բրոնզ, 33x45x18

Գտնվում են տարբեր հավաքածուներում: